

STORTINGET

Representantforslag 105 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Hans Andreas Limi, Dagfinn Henrik Olsen, Frank Edvard Sve, Silje Hjemdal, Morten Stordalen og Himanshu Gulati

Dokument 8:105 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Hans Andreas Limi, Dagfinn Henrik Olsen, Frank Edvard Sve, Silje Hjemdal, Morten Stordalen og Himanshu Gulati om teknomaritime studier og forsvarssamarbeid

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge har en lang sjøfartstradisjon, og norske sjøfolk har vært på alle verdens hav i generasjoner. Norsk skipsfart er fortsatt stor, og den sivile flåten trenger mange nye folk. I dag er det flere 57-åringer enn 27-åringer i den norske flåten. Noe som kan være en alvorlig utfordring, er at det er ca. 2 000 russere, inkludert over 100 sjøkapteiner, på norske skip.

I 2024 var det til sammen 245 planlagte studieplasser innen teknomaritim utdanning på universitets- og høyskolenivå, mens det var 2 689 kvalifiserte søkere. Det høye antallet kvalifiserte søkere viser at antallet studieplasser kan økes betydelig. Dette er særlig aktuelt når man ser at etterspørselen etter kvalifisert, norsk arbeidskraft i sektoren er høy og forventes å øke, ifølge rapporten «Maritime karriereveier 2024» (Menon Economics, Menon-publikasjon nr. 94/2024).

Rapporten påpeker at for liten tilgang på kompetanse er en av de største barrierene for videre vekst i den maritime næringen. Den norske maritime klyngens globale lederposisjon avhenger av kontinuerlig satsing på utdanning, videreutdanning og kompetanseutvikling, og det er nødvendig med utdannings- og forskningsin-

stitusjoner som leverer nødvendig kompetanse til sjøs og på land. Det må derfor opprettes flere studieplasser innen teknomaritim utdanning.

Langtidsplanen for forsvarssektoren legger opp til en betydelig vekst. Det skal satses milliarder på Forsvaret i årene som kommer, og mye av satsingen skal skje i maritim sektor. Bare i Sjøforsvaret skal det skje en historisk oppbemanning med minst 1 300 nye sjøfolk i tråd med Forsvarets langtidsplan for 2025–2036, som Stortinget vedtok i 2024. Det innebærer at det må utdannes flere offiserer, spesialister og annet personell.

Anskaffelsen av nye ubåter er i gang, og snart skal nye fregatter anskaffes. Derfor haster det å få på plass nok studieplasser. Sjøkrigsskolen er, slik forslagsstillerne forstår, allerede utnyttet maksimalt kapasitetsmessig. Ansatte i Sjøforsvaret får i dag etter- og videreutdanning ved en rekke maritime fag- og høyskoler. Dette mener forslagsstillerne er positivt og gir grunnlag for å utvikle og utvikle samarbeidet mellom Forsvaret og sivile utdanningsinstitusjoner.

Forslagsstillerne vil blant annet vise til NTNU, som har flere samarbeidsavtaler med Forsvaret, spesielt innen teknologiske og maritime fagområder, Universitetet i Innlandet (INN), som har en intensjonsavtale med Hæren for å sikre gjensidig kunnskaps- og kompetanseutvikling, og Universitetet i Sørøst-Norge (USN), som også har flere samarbeidsavtaler med Forsvaret.

Med hensyn til behovet for maritim kompetanse spesielt oppfatter forslagsstillerne at Forsvaret er i dialog med en rekke aktører, herunder NTNU i Ålesund, for å sikre at Forsvaret får tilgang på relevant maritim kompetanse. Forslagsstillerne mener et langsiktig samarbeid mellom Forsvaret og NTNU i Ålesund er en god mulighet for å sikre Sjøforsvaret kompetanse på relevante områder. Ved NTNU i Ålesund har man over

hundre års erfaring innen maritim utdanning. På campus er det en komplett verdikjede for maritim kompetanse med videregående skole, fagskole, universitet og en verdensledende maritim klynge. Dette miljøet kan også bidra til å rekruttere flere til tjeneste i Forsvaret og sikre videreutdanning over tid. Etter det forslagsstillerne kjenner til, ønsker man i Ålesund å bidra med utdanning for Sjøkrigsskolen. For å sikre Forsvaret studieplasser må finansieringen på plass. Forslagsstillerne mener det er naturlig at Forsvaret kjøper plassene direkte for en avtalt langsiktig periode. På den måten har både NTNU i Ålesund og Forsvaret forutsigbarhet for utdanningskapasiteten.

Forslagsstillerne vil videre vise til at Høgskulen på Vestlandet (avdeling Haugesund) og Universitet i Sørøst-Norge (avdeling Vestfold) har teknomaritime studier. Også ved disse institusjonene må det tilrettelegges for opprettelse både av flere sivile studieplasser og av studieplasser tilpasset Forsvaret.

Dagens situasjon viser tydelig at det er økende behov for både militær maritim utdanning og sivil maritim utdanning. Med hensyn til både trygghet, beredskap og verdiskaping er det viktig å sørge for at studieplasser på det maritime feltet prioriteres, og at synergier

mellom høyere utdanningsinstitusjoner og Forsvaret utnyttes.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen inngå en avtale om kjøp av plasser med NTNU i Ålesund og eventuelt andre utdanningsinstitusjoner som kan tilby teknomaritime studieplasser for Forsvaret med oppstart høsten 2025, for å avlaste de begrensede kapasitetene ved Forsvarets egne skoler.
2. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for en fordobling av sivile teknomaritime studieplasser på universitets- og høyskolenivå i 2025.
3. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en opptrappingsplan for studieplasser på teknomaritim utdanning på universitets- og høyskolenivå tilpasset Forsvaret og en opptrappingsplan for ordinære teknomaritime studieplasser for sivil sektor for perioden 2026–2036.

4. mars 2025

Sylvi Listhaug

Hans Andreas Limi

Dagfinn Henrik Olsen

Frank Edvard Sve

Silje Hjemdal

Morten Stordalen

Himanshu Gulati